

Lisa 14

VALIKAINE „ETTEVÕTLUS“

Sillamäe Vanalinna Kooli õppekava

Kehtestatud direktori käskkirjaga nr 1-1/2025/1

SISUKORD

1. Kavandamine ja korraldamine.....	3
2. Üldinfo.....	3
Õppe- ja kasvatuseesmärgid	3
Õppeaine kirjeldus.....	3
Õpetuse eesmärgid.....	3
5. klass	4
6. klass	5
Õpitulemused ja õppesisu III kooliastmes	5

1. KAVANDAMINE JA KORRALDAMINE

Õppeaine	5. klass	6. klass	7. klass
Ettevõtlus	35	35	35

2. ÜLDINFO

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Ettevõtlusõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) on omandanud põhiteadmised majandusest, rahatarkusest, ettevõtlusest ja töömaailmast;
- 2) on täiendanud enesejuhtimise, sotsiaalsete olukordade lahendamise, loova mõtlemise ja ettevõtluskeskkonnas tegutsemise oskuseid;
- 3) on ettevõtliku hoiakuga, mis aitab muuta ideed tegudeks.

Õppeaine kirjeldus

Ainet käsitletakse igapäevaeluga seostatult. Aine õppimine võib toimuda nii teoreetilise kui ka praktilise tegevuse kaudu. Praktilised tööd on konkreetse üksikteema või materjali kohta.

Iseseisvateks tegevusteks klassitööd ja/või grupid. Õppes on olulisel kohal aktiivõppemeetodid nagu arutelud, juhtumianalüüsid, projektid, ettevõtete külastused, kohtumised ettevõtjatega või erialaste spetsialistidega. Õpilastes arendatakse ettevõtlikkust, probleemide lahendamise ja uurimise oskusi ning juhtimise ja meeskonnatöö oskusi, finantskirjaoskust. Õppes pööratakse suurt tähelepanu õpimotivatsiooni arendamisele, seostades õpet igapäevaelu ja ettevõtlusega.

Õpilase teabe ja tehnoloogia kasutamise oskuse arendamiseks kasutatakse õppes nüüdisaja tehnoloogilisi vahendeid (ettevõtete, omavalitsus- ja riigiasutuste kodulehed, õigusaktid internetis, ettevõtjaportaal, väärtusmängud jne).

Õpetuse eesmärgid

Valikaine ainekava aluseks on JA Eesti poolt välja töötatud programm Meie riik ja ettevõtlus.

5. klass

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) Oskab püstitada eesmärged, võtta vastutust ideede elluviimisel ning rakendab meeskonnatöö võtteid;
- 2) Arendab enda loovust, käelisi oskusi ja IKT vahendite kasutamise oskust;
- 3) Kasutab erinevaid teabeallikaid, tõlgendab ja esitab neis allikates sisalduvat infot;
- 4) Suhtub vastutustundlikult elukeskkonda;
- 5) Teab oma õigusi ja kohustusi kui tarbija, töötaja ja kodanik;
- 6) Saab aru ettevõtluse tähtsusest igapäevaelus ja ühiskonnas;
- 7) Mõistab toote tootmise, turunduse ja müümise protsessi;
- 8) Mõistab ettevõtja, juhi ja töötaja rolle ning vastutust;
- 9) Julgeb esineda klassis, suhelda ja selgitusi jagada teistele.

Õppesisu

- Majandus ja ettevõtlus. Majapidamised ja ettevõtted. Ressursid ja kaubad, teenused. Raha ja kapital. Majandusringlus;
- Töö roll ja elukutsed. Töökohajalikuks vajalikud oskused, teadmised. Õpilaste töötamine ja seadusandlus. Ettevõtja roll, vajalikud teadmised, oskused;
- Ettevõtlikkus ja ettevõtlus. Äriidee. Ettevõtte vormid: FIE, OÜ, AS. Juhtimine ja meeskonnatöö;
- Ettevõtluse alustalad: eraomand, turg, konkurents ja ettevõtlikkus;
- Ideest toote ja teenuseni. Ettevõtja põhiküsimused: Mida? Kuidas? Kellele? Tootmine ja tootmiskulud, tootlus ja omahind. Säästlik tootmine;
- Müümine ja ostmine. Müügihind. Tarbija käitumine. Reklaami tähtsus ettevõtjale ja tarbijale. Säästlik tarbimine;
- Ettevõtte rahaasjad. Tulud, kulud, kasum, kahjum. Raamatupidamine. Ettevõtja vastutus;
- Kodukoha ettevõtlus ja ettevõtted, ettevõtlikud kodanikud.

6. klass

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) Oskab püstitada eesmärke, võtta vastutust ideede elluviimisel;
- 2) Rakendab grupis meeskonnatöö võtteid;
- 3) Arendab enda loovust, käelisi oskusi ja IKT vahendite kasutamise oskust;
- 4) Saab aru ettevõtluse ja ettevõtlikkuse tähtsusest igapäevaelus ja ühiskonnas;
- 5) Teab toote/teenuse väljatöötamiseks vajalikke etappe;
- 6) Julgeb esineda klassis, suhelda ja selgitusi jagada teistele;
- 7) On osalenud oma grupitöös idee algatamisest kuni teostamiseni.
- 8) Teab, mis on projekt ja kuidas seda algatada

Õppesisu

- Ettevõtlikkus ja ettevõtlus
- Ettevõtlikkus kui hoiak
- Start Up. Alustav ettevõte
- Meeskonna loomine, ideed grupis ja nende arendamine
- Äriidee ühel lehel. (Mida?, Kuidas?, Kellele?)
- Mini-minifirma nime ja logo välja mõtlemine
- Toote valmistamiseks või teenuse osutamiseks vajaminevad vahendid. Eelarve
- Ürituste korraldamisel taotluse kirjutamine toetuse saamiseks
- Tööle kandideerimine ja elulookirjeldus
- Kuidas leida toetust projektile? Sponsorkirjade kirjutamine ja asutustele saatmine
- Ideede elluviimine, analüüs ja tagasisidestamine

Õpitulemused ja õppesisu III kooliastmes

Valikõppeainega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane

- 1) püstitab eesmärke, vastutab oma ideede elluviimise eest ning rakendab meeskonnatöö võtteid;

- 2) mõistab Eesti majanduskeskkonda, erinevaid tegevusvaldkondi ja ameteid ning ettevõtlusvorme;
- 3) saab aru ettevõtluse tähtsusest igapäevaelus ja ühiskonnas, on positiivse hoiakuga ettevõtluse suhtes;
- 4) arendab eesmärgipäraselt enda võimeid ja oskusi;
- 5) mõistab töömaailma üldisi arengusuundi ja hariduse, oskuste ja kogemuste tähtsust konkureerimiseks tööturul, väärtustab elukestvas õppes osalemist;
- 6) kasutab asjakohaseid hariduse ja tööturu infoallikaid;
- 7) teeb eesmärgipäraseid ja teadlikke valikuid raha kasutamisel, tegutseb säästliku ja keskkonnateadliku tarbijana.

Õppesisu

I Ettevõtlus ja rahatarkus

Ettevõtlus, ettevõtjale vajalikud omadused ja oskused. Ettevõtte toimimine, ettevõtluskeskkond, ressursid, ettevõtluse võimalused ja riskid, äriidee, ettevõtlusvormid. Kohalik ettevõtlus.

Tulud ja kulud. Bruto- ja netopalk, maksud. Soovid, vajadused, kulude ja tulude planeerimine, eelarve. Isiklike ressursside piiratus. Teadlik ja keskkonda säästev tarbimine.

II Töömaailm

Töötamise võimalused täna ja tulevikus. Elukutsed ja ametid maailmas, Eestis ja kodukoha ettevõtetes. Enda vajadused, soovid ja võimalused elukutsevalikul ja tööturul. Nõuded haridusele ja pädevusele töökohal, oskuste ja kogemuste tähtsus. Elulookirjelduse ja kaaskirja koostamine.

III Karjääri kujundamine

Karjääri kujundamine, esmase karjääritee planeerimine. Eneseanalüüs, isikuomadused, oskused, huvi ja väärtused, enesehinnang ning nende seos karjääri kujundamisega. Asjakohased hariduse ja tööturu infoallikad. Erinevad karjäärinõustamise teenused.